

Sprawa, która bardzo brzydko pachnie...

Do redakcji Pulsu od pewnego czasu napływa wiele zażaleń od mieszkańców, którzy uskarżają się na nieprzyjemny zapach w Raciążu.

Raciążanie narzekają na odór unoszący się w powietrzu, przez który niemożliwe jest wietrzenie mieszkania, a sformułowanie „spacer dla zaczerpnięcia świeżego powietrza”

brzmi wręcz śmiesznie. Redakcja postanowiła zainteresować się sprawą i sprawdzić, na jakim etapie jest rozwiązywanie problemu, który bardzo brzydko pachnie...

Z zapytaniem o przyczynę problemu i podjęte dotąd kroki zwróciliśmy się do burmistrza, pana Janusza Sadowskiego. Oto odpowiedź, jaką uzyskaliśmy: „W czerwcu pojawiły się nieprzyjemne zapachy od wschodniej strony miasta. Z uwagi na występujące uciążliwości zwróciłem się do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w sprawie ustalenia przyczyn tego zjawiska. Miały miejsce dwie kontrole – 7 oraz 17 lipca. Kontrole te odbyły się na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków oraz na terenie zakładu mleczarskiego. W czasie pierwszej kontroli stwierdzono pewne nieprawidłowości na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków, które jednak zostały usunięte, co potwierdziła następna kontrola. Natomiast na terenie zakładu mleczarskiego występują problemy, które są przyczyną uciążliwości dla mieszkańców Raciąża. Potwierdziły to obie kontrole, jednocześnie nakładając na zakład mleczarski daleko idące zalecenia. Zdaję sobie sprawę, że dla mieszkańców miasta jest to dość istotna uciążliwość, ale należy również mieć na uwadze, że zakład mleczarski jest największym zakładem pracy w Raciążu.”

Również sami mieszkańcy Raciąża podjęli pewne kroki w celu rozwiązania tego właśnie problemu. Podczas walnego zgromadzenia członków Zarządu Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej 19 czerwca napisana została petycja w sprawie „nieprzyjemnych zapachów”. Pismo

zostało skierowane do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Ta sama treść petycji została skierowana do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Siedlcach. Odpowiedź, z dnia 17 sierpnia, skierowana została zarówno do Zarządu Spółdzielni, jak również do burmistrza miasta. Wszystkie wyniki przeprowadzonych kontroli zostały skierowane do Starostwa Powiatowego w Płońsku. To właśnie Starostwo zadecyduje o podjęciu kolejnych kroków.

Ewidentnie coś czuć w powietrzu. I nie chodzi tutaj tylko o drażniący smród. Ale na ostateczne wyjaśnienie sprawy trzeba jeszcze poczekać...

C.D.N.
(red.)

REMONT BIBLIOTEKI

foto. Krzysztof Niedziałkowski

Zakończony został remont Biblioteki Miejskiej przy MCKSiR. Ostatni remont biblioteki wykonany był w latach 70-tych. Obecnie w bibliotece wymienione zostały podłogi, drzwi wejściowe, ściany oraz oświetlenie. Wciąż jednak pozostaje problem bazy lokalowej i niewielkiej powierzchni przeznaczonej na bibliotekę. Remont przeprowadzony był przez pracowników MCKSiR. Łączny koszt remontu to ok. 10 000 zł.

(red.)

Kabaret Młodych Panów

14 listopada 2009 w MCKSiR w Raciążu

SŁOWO BURMISTRZA MIASTA

Budowa sali gimnastycznej przy Miejskim Zespole Szkół, modernizacja stadionu, budowa sieci gazu ziemnego, CEDROB - przybliżamy obecną sytuację inwestycji, które trwają w Raciążu.

Pierwszą i zasadniczą sprawą jest budowa sali gimnastycznej. Budową tą zajmuje się firma CEPROBUD Sp. z o.o. z Ciechanowa. Pierwszy element – czyli fundamenty – został już wykonany, wykonano również prace przy systemie kanalizacji w obiekcie i przystąpiono do budowy murów budynku.

Planuje się, że w roku bieżącym zostanie wykonany stan surowy. W budżecie miasta zabezpieczone są środki w wysokości 900 tys. złotych. Jeżeli zachowana będzie płynność finansowa, to możliwe, że prace zostaną zakończone przed terminem, który ustalony został na 12 sierpnia 2010 roku.

fot. Krzysztof Niedziałkowski

Na zdjęciu: Fundamenty sali gimnastycznej przy MZS w Raciążu

Kolejny istotny aspekt to modernizacja stadionu miejskiego. Wiosną wykonany został projekt modernizacji i złożony został wniosek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Nieoficjalnie wiem, że projekt otrzyma dofinansowanie i wkrótce przystąpimy do prac, gdyż firma budowlana pana Dobiesza wygrała przetarg kwotą 664 900,00 złotych. W planach jest modernizacja płyty, odwodnienie, budowa oświetlenia, budowa nowego ogrodzenia, wyodrębnione zostanie też boisko treningowe. Czas realizacji to jesień bieżącego roku.

Do istotnych inwestycji na terenie Raciąża należy także budowa sieci gazu ziemnego. W tej chwili trwają prace nad dokumentacją, które w zasadzie mają się ku końcowi. Prawdopodobnie do końca bieżącego roku sieć gazu ziemnego zostanie do Raciąża doprowadzona. Data ta była wielokrotnie przesuwana, gdyż do budowy konieczne są uprzednie uzgodnienia.

Ważną dla naszego regionu inwestycją jest również budowa jednostki firmy CEDROB. Z informacji, które posiadam od panów prezesów CEDROB SA., wiem, że 20 września zostaną zakończone prace nad dokumentacją i wówczas firma będzie mogła przystąpić do prac. Przepuszczalnie cykl prac będzie trwał 15 miesięcy.

PROBLEM PRZY BUDOWIE ULIC

W ostatnim czasie największym problemem Urzędu Miejskiego jest sprawa odszkodowania dla pana Mirosława Kisielewskiego za grunty, które mają być przeznaczone na ulice miejskie. W 1997 roku grunty pana Mirosława Kisielewskiego zostały objęte w planie zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe. Po upływie prawie 10 lat Pan Kisielewski zwrócił się do Urzędu Miejskiego informując, że sprzedaje swoje grunty na działki i w związku z tym prosi o odszkodowanie za tereny, które mają być przeznaczone na ulice miejskie. Mieliśmy na początku lat 90.

fot. Krzysztof Niedziałkowski

sytuację, kiedy panie Kowalska i Tyc dokonały podziału swoich gruntów na działki budowlane, ale tereny pod ulicę przekazały nieodpłatnie miastu. Natomiast Pan Kisielewski żąda odszkodowania na niebotycznie wysoką kwotę. Mogę powiedzieć, że teren o powierzchni 1,19 ha ma być przekazany pod ulicę miejskie i rzeczoznawca wycenił te grunty na 380 tysięcy złotych. Mamy tutaj do czynienia z sytuacją, w której i tak oddanie terenów pod budowę dróg jest krokiem dla pana Kisielewskiego opłacalnym, wobec czego powinien tereny te przekazać miastu nieodpłatnie lub za niewielką odpłatnością, ponieważ sama budowa nowych ulic pociągnie za sobą ogromne koszty, obciążając budżet miasta

REMONTY ULIC W RACIĄŻU

W bieżącym roku realizowany jest w szerokim zakresie remont oraz budowa ulic: Ziemowita, Kasztelańskiej, Basztowej, Juranda, Hankiewiczza, Nadrzecznej, Akacjowej, Kilińskiego. W najbliższych dniach przystąpimy do układania nawierzchni jezdni na ulicy Lipowej, gdzie właśnie dokonano odwodnienia.

Prawdopodobnie wykonane zostaną prace w zakresie odwodnienia przy ulicy Konarskiego.

W związku z tym, iż zakres podjętych prac jest bardzo szeroki, otrzymuję sygnały ze strony mieszkańców ulic Polnej, Błonie, Barańskiego i Zielonej w sprawie remontów wymienionych ulic. Ulice Polna i Barańskiego zostały już częściowo naprawione. W związku z tym, że złożony został wniosek aplikacyjny w sprawie pozyskania pieniędzy na rozbudowę i modernizację gospodarki wodno-ściekowej w Raciążu, z remontami tych ulic trzeba będzie nieco poczekać.

Po wybudowaniu kanalizacji i wymianie rur azbestowych te ulice zostaną wyremontowane. Nie mogę zapewnić mieszkańców, że nastąpi to w 2010 roku, ale jest duże prawdopodobieństwo, że w następnym roku to zadanie zostanie wykonane.

Janusz Sadowski

PULS RACIĄŻA

Wydawca: Urząd Miejski w Raciążu

Redaktor prowadzący: Małgorzata Żmijewska

Redaktor techniczny: Janusz Chłopik

Adres redakcji: 09-140 Raciąż, Pl. Mickiewicza 17

e-mail puls@miastoraciaz.pl

Druk: Drukarnia SPRINT

06-400 Ciechanów, ul. Pułtuska 70, tel./fax 023 673 34 30

DRZWI POLSKONE- NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!

SUPER JAKOŚĆ ZA SUPER CENĘ!!!

STYROPIAN ZA GROSZE!

POL-SKONE
DRZWI I OKNA

skrzydło Polskone Dynamic Vario - D1 - 248 zł brutto

skrzydło Polskone Dynamic Vario - D3 - 248 zł brutto

Drzwi pokryte okleiną **TOP RESIST** - powierzchnia z powłoką o wysokiej odporności na zarysowanie i ścieranie.

Teraz w ofercie również okna!

Okno Standardowe 1165 x 1135 R+RU - TYLKO 358 zł

Panel Kronooriginal Dąb Szlachecki AC3 7mm - 22,99 zł / m²
cena z montażem - 29,99 zł / m²

Krono Original

PROMOCJA!!!

dostępne również wzory **WIĄZ I KLON STARY**

99 zł m³ brutto
przy zakupie systemu dociepleń firmy Mapei

MAPEI
PROFESJONALNA CHEMIA BUDOWLANA

Mapetherm do styropianu
Klej do styropianu Mapetherm 25 kg - 17,49 zł

Mapetherm do siatki
Klej do zatapiania siatki Mapetherm 25 kg - 22,00 zł

DRZWI I OKNA RÓWNIEŻ Z MONTAŻEM!

NAJPIĘKNIEJSZE WZORNICTWO WŁĄCZNIKÓW!

Gniazdo pojedyncze IMPRESJA biały - 8,90 zł

Włącznik pojedynczy IMPRESJA biały - 9,50 zł

Włącznik podwójny IMPRESJA biały - 10,70 zł

Włącznik pojedynczy IMPRESJA Tytan - 15,80 zł

Przewód 2 x 1,5mm - tylko 0,99 zł

Tylko teraz
Parapety do każdego wnętrza...
DOCINAMY NA KAŻDY WYMIAR!

Płyta OSB - zadzwoń, przebijemy każdą cenę!

PRODOM

Raciąż
(przy Polo Markecie)
ul. Kościuszki 9
tel./fax 023 679 16 22
512 261 166, 507 124 966

Sierpc
ul. Zielona 3
tel./fax 024 275 38 00
502 352 474

Płońsk
(naprzeciw Urzędu Skarbowego)
ul. Spółdzielcza 4
tel./fax 023 662 24 65
501 767 252
512 487 871

Podane ceny są cenami brutto.
Ceny obowiązują tylko do wyczerpania zapasów magazynowych.

PRODOM

TWÓRCZE ZESTAWIANIE KOLORÓW!

do każdego produktu **DERORAL** pędzelek GRATIS!

dekoral
Kolory, które inspirują.

Dulux
Dulux Kolory Świata 2,5l - 43,90zł
Dulux Kolory Świata 5l - 76,90zł

**ZAPRASZAMY DO APTEKI UCZESTNICZĄCEJ
W PROGRAMIE „ZYSKAJ ZDROWIE”
NA AKCJĘ „ZDROWIE DLA SKÓRY”**

Zyskaj zdrowie

W ramach akcji „**Zdrowie dla Skóry**” przeprowadzane są **komputerowe bezpłatne badania skóry twarzy i włosów** oraz **porady dermokonsultantki**.

Akcja „**Zdrowie dla Skóry**” będzie połączona z możliwością zakupu wybranych produktów w **promocyjnych cenach**.

Dla osób korzystających z badań przewidujemy dodatkowe atrakcje!

**17 września (czwartek)
Apteka „Pod Cisem”
ul. Błonie 22, Raciąż
godz. 9⁰⁰ - 17⁰⁰**

www.zyskajzdrowie.pl

ZAPRASZAMY

KULTURA

Już po raz trzeci organizowany był w Raciążu Festyn Sierpniowy, który w tym roku odbył się 15 sierpnia.

Jak zwykle nie zabrakło atrakcji. Oprawę muzyczną zapewnił zespół Abba Family grający covery legendarnej grupy Abba. Muzykę do zabawy tanecznej zapewnił również charyzmatyczny Spike. Imprezę prowadziła profesjonalna agencja impresaryjna Mika Art. Raciążanie mogli wziąć udział w wielu grach i zabawach, z których większość

FESTYN SIERPNIOWY

stylizowana była na zabawy wiejskie. Wśród nich m.in. sadzenie ziemniaków, ubijanie piany z białek, rzucanie jajkami, ubijanie masła, oddzielanie ryżu od kaszy, przeciąganie liny, rzucanie pierzyną. Zwycięzcy otrzymali drobne nagrody. Dla najmłodszych przygotowane były atrakcje w postaci malowania twarzy oraz warsztaty plastyczne.

(red.)

EDUKACJA

1 września rozpoczął się nowy rok szkolny. Naukę w Zespole Szkół w Raciążu rozpoczęło ok. 700 uczniów, w tym 222 uczniów klas pierwszych. Utworzonych zostało osiem klas pierwszych: trzy klasy Liceum Ogólnokształcącego, Technikum Ekonomiczno-Handlowe, Technikum Gastronomiczne oraz trzy klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

(red.)

NOWY INTERNAT JUŻ JEST!

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2009/2010 do użytku został oddany nowy internat przy Zespole Szkół w Raciążu. Na internat został zaadaptowany budynek, w którym wcześniej mieściło się Liceum Ogólnokształcące.

Dokonano już adaptacji pierwszego piętra, na którym znajdują się dwu-, trzy- i czteroosobowe pokoje typu studio, łącznie 31 miejsc. W skład jednego segmentu wchodzi dwa pokoje oraz zaplecze sanitarne. Pokoje mają pełne, nowe wyposażenie, w skład którego wchodzi m.in. tapczany, szafy, szafki nocne, koce, pościel, lampki. W budynku internatu znajdowała będzie się pracownia komputerowa ze stałym połączeniem internetowym oraz sala rekreacyjna. W planach na ten rok jest jeszcze budowa zaplecza kuchennego, do którego

INWESTYCJA W KULTURĘ FIZYCZNĄ MŁODZIEŻY - BUDOWA BOISKA "ORLIK"

Kolejnym przedsięwzięciem związanym z Zespołem Szkół w Raciążu jest budowa dwóch boisk: pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej oraz boiska uniwersalnego. Boiska będą wyposażone w zaplecze sanitarne. Termin końcowy prac to 31 października. Budowa boisk jest realizacją projektu „Moje boisko – ORLIK 2012”. Firmą, która wygrała przetarg na budowę boisk jest POLCOURT S.A. z Warszawy; firmą partnerską jest HYDROPOL Sp. z o.o. z Gostynina.

(red.)

na zdjęciu: pokój dwuosobowy w internacie ZS w Raciążu.

zakupiona została już część wyposażenia. W sumie internat będzie liczył 56 miejsc.

Do końca tego roku planowane jest zakończenie wszystkich prac. Remontem zajmuje się PPHU Jerzy Nowakowski z Legionowa. Firma ta wygrała przetarg organizowany przez Zespół Szkół w Raciążu.

(red.)

na zdjęciu: teren budowy boiska „Orlik” przy ZS w Raciążu

MIEJSKI ZESPÓŁ SZKÓŁ GOTOWY DO NOWEGO ROKU SZKOLNEGO

W MZS w Raciążu naukę rozpocznie 851 uczniów, w tym Szkoła Podstawowa 449 uczniów w 20 oddziałach, Publiczne Gimnazjum 282 uczniów w 12 oddziałach oraz w Miejskim Przedszkolu 120 dzieci w 5 oddziałach.

W przerwie wakacyjnej w MSZ wykonano szereg prac związanych z remontem wewnątrz obiektów szkoły. Wyremontowane

zostały: korytarz na I piętrze, gdzie wymieniono instalację i oprawy elektryczne. Pomalowano ściany i lamperie, oznakowano drogi ewakuacyjne. Przygotowano sale reprezentacyjną w której wystawiono sztandary szkolne, insygnia państwowe, restaurowany jest również fortepian. W sali gimnastycznej przeprowadzono remonty związane z cyklinowaniem i lakierowaniem podłogi. W budynkach dokonano drobnych napraw budowlano-malarskich, dekarских. Na etapie końcowym jest modernizacja stołówki szkolnej.

Szkoła wyposażyla 3 sale lekcyjne w nowe ławki i krzesła, w innych wymienione zostały blaty ławek szkolnych. Doposażono w nowe pomoce dydaktyczne nauczycieli wychowania fizycznego. Wyposażona została pracownia biologiczna w gimnazjum. Trwa doposażenie w pomoce dydaktyczne klas nauczania początkowego.

(red.)

na zdjęciu: sala reprezentacyjna MZS w Raciążu.

WYWIAD

INTENSYFIKACJA PRAC PRZY BUDOWIE OBWODNICY

*Rozmowa z panem
Mariuszem Gładkim,
kierownikiem budowy
obwodnicy Raciąża*

Reporter Pulsu: Na jakim etapie są obecnie prace? Co zostało już ukończone, a co jeszcze należy wykonać?

Mariusz Gładki: Dokładnie 23 sierpnia mija rok od momentu, kiedy rozpoczęła się budowa, kiedy przekazany został plac pod budowę i wbita została pierwsza symboliczna łopata. Można powiedzieć, że 72 % prac – jeśli chodzi o zaawansowanie finansowe – zostało już wykonane. Jeśli natomiast pod uwagę bierzemy zaawansowanie czasowe, to cały kontrakt jest przewidziany na 18 miesięcy, czyli do 11 lutego 2010. W związku ze zmianą organizacji robót – przyspieszeniem – planujemy wszystkie prace zakończyć jeszcze w tym roku, na co najmniej dwa miesiące przed ustalonym terminem. Jeżeli chodzi o roboty ziemne, to w zasadzie wykonane są w pełni. Trwają prace wykończeniowe, czyli kształtowanie poboczy, rowów, skarp oraz przeciwskań. Trwa również humusowanie, czyli nawożenie urodzajnej ziemi, zebranej przed rozpoczęciem robót. Na tej warstwie ziemi zasiana będzie trawa. Prace konstrukcyjne – czyli stabilizacja podłoża cementem i kruszywem – zrealizowane są w mniej więcej 90%. Jeżeli chodzi o warstwy bitumiczne, to wykonane jest to w 75%, brakuje tylko ostatniej warstwy – jest to warstwa jezdna (SMA), którą planujemy ułożyć w jednym kawałku, już na samym końcu budowy, czyli na przełomie września i października. W zakresie robót drogowych brakuje urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Należą do nich bariery sprężyste i urządzenia organizacji ruchu, czyli oznakowanie pionowe i poziome, które zostanie wykonane w październiku br.

R.P.: W poprzednim numerze Pulsu Raciąża pisaliśmy o pewnych utrudnieniach związanych z budową wiaduktu kolejowego. Co zmieniło się w tej kwestii?

Bardzo ważną dla budowy zmianą było

na zdjęciu: jeden z wiaduktów obwodnicy Raciąża.

uzyskanie od Zamawiającego dostępu do terenu kolejowego, gdzie również powstanie wiadukt. Mimo zaistniałego opóźnienia, obecnie prace są na tak zaawansowanym poziomie, że zdołaliśmy to opóźnienie zniwelować.

R.P.: Jakie są najistotniejsze elementy budowy, nad którymi trwają prace?

Bardzo istotnym elementem jest budowa rond – od strony Płocka i od strony Ciechanowa. Elementy te są ważne także ze względu na trudności w budowie wynikające m.in. ze zmian organizacji ruchu. Mamy do wybudowania ponadto sześć obiektów mostowych i w zasadzie wszystkie, za wyjątkiem wiaduktu kolejowego, przy którym trwają prace, są na zaawansowanym etapie, ok. 90%. Zostały prace wykończeniowe, czyli antykorozja na wszystkich obiektach, stożki, murki, położenie nawierzchni SMA. Jednym z ostatnich elementów jest zamontowanie oświetlenia na rondach.

R.P.: Czy w trakcie pracy pojawiają się utrudnienia? Jeśli tak, to jakiego typu są to przeszkody?

M.G.: Zasadniczym problemem, z którym borykaliśmy się od samego początku, było pozyskanie materiału do budowy nasypów, z racji tego, że nie jest to teren, który obfituje w tego typu piaski. Jedyнным dostępnym

i racjonalnym pod względem ekonomicznym źródłem materiału potrzebnego do budowy były tereny należące do jednego z mieszkańców gminy Raciąż. Innym problemem było to, iż ludzie uskarżali się na utrudnienia i hałas związane z transportem piasku. Do transportu 350 tys. metrów sześciennych materiału potrzebowaliśmy wielu samochodów, które przewożąc piasek musiały dać się we znaki mieszkańcom, ale innego sposobu transportu kołowego jak dotąd nie wymyślono. Duże problemy wynikały również ze strony właścicieli działek, posesji. Pojawił się również problem w postaci trzykrotnej kradzieży akumulatorów zasilających lampy przy tablicach ostrzegawczych.

R.P.: Na koniec pytanie, które z pewnością interesuje mieszkańców Raciąża i nie tylko – kiedy trasa zostanie oddana do użytku?

M.G.: Jak powiedziałem, staramy się zakończyć prace wcześniej, choć kontrakt obliguje nas do zakończenia prac do 11 lutego 2010 r. Jednakże nie chcemy kontynuować prac zimą i stąd tak intensyfikujemy prace i staramy się, by mimo wszystko trasę oddać do użytku jeszcze w tym roku, czyli na przełomie listopada i grudnia.

Rozmawiała: Małgorzata Żmijewska

PODZIĘKOWANIE

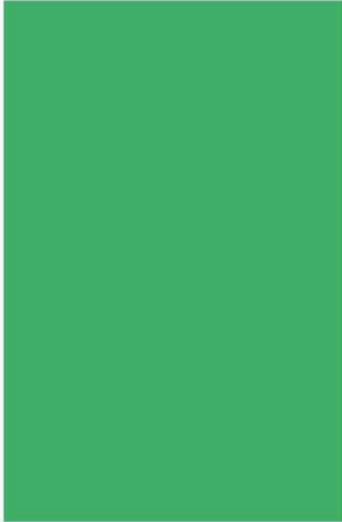
Uczestnicy wycieczki strażackiej, która odbyła się w dn. 21-24.08.2009r. do miejscowości Stegna składają serdeczne podziękowania Burmistrzowi Miasta Raciąż Panu Januszowi Sadowskiemu, firmir "ULMAR", hurtowni "Jurtad" oraz piekarni Pani Jadwigi Wiejskiej za pomoc w zorganizowaniu wyjazdu

FELIETON

W POGONI ZA ELDORADO...

Włączam telewizor. Trafiam na serial ukazujący losy polskich emigrantów w Londynie. W Internecie natrafiam na adres strony z forum dla wyjeżdżających na zachód i tych, którzy tego typu podróż mają już za sobą. Na forum znajduję informacje m.in. na temat zwyczajów panujących w Wielkiej Brytanii, oferty pracy, ogłoszenia w sprawie mieszkań, przyspieszone kursy języka angielskiego. Znaczna część serwisu poświęcona jest dla tak zwanych „świeżaków”. Każdy ma również możliwość zadania nurtującego go pytania. Fakt, że forum cieszy się dużym zainteresowaniem, jeszcze utwierdza mnie w przekonaniu, że emigracja zarobkowa na zachód to temat jak najbardziej aktualny i szalenie istotny.

Tomasz Kacprzak, 27 lat

Jak długo trwał twój wyjazd? Czy miałeś już w jego trakcie?

Pracowałem w Irlandii przez rok. Najpierw w ogrodnictwie, przy sadzeniu drzewek. Następnie wróciłem do domu, ponieważ sam wyjazd był dla mnie dużym obciążeniem psychicznym. Później pracowałem przy uboju, transporcie mięsa.

Co stanowiło największy problem?

Największym problemem było rozstanie.

Co w przypadku tego typu wyjazdów jest istotne?

Zasadniczą sprawą jest to, z jakim nastawieniem człowiek decyduje się wyjechać, czy ma określony cel i jak bardzo jest zdeterminowany. Ja przed wyjazdem jasno określiłem cel mojego wyjazdu. Bywało tak, że potrafiłem tygodniowo wydać na życie 6 euro. Ale osiągnąłem zamierzony cel – udało mi się wybudować dom. Kosztowało mnie to sporo, nie ukrywam. Zdarzało się, że spałem 3 godziny, a pracowałem całą resztę dnia.

A jak było w Twoim przypadku ze znajomością języka?

Nigdy wcześniej nie uczyłem się angielskiego. Po to, by rozumieć cokolwiek, uczyłem się nocami.

Jakie są zasadnicze różnice, które emigrant zauważa już w pierwszych dniach pobytu?

Irlandia jest krajem zupełnie odmiennym od Polski, zarówno pod względem kultury, jak i obyczajów. Irlandczycy mają zupełnie inny sposób bycia, odniosłem wrażenie, że ich problemy przypominają te z kreskówki „Pat i kot”. Ich życie jest bardziej bez troskie.

Na ile – w skali od 1 do 10 – oceniałbyś cały wyjazd?

Eldorado. Tak najkrócej można przedstawić wizję człowieka, najczęściej młodego i niezbyt doświadczonego, który liczy na to, że za granicą znajdzie swoje szczęście. Niejednokrotnie kończy się rozczarowaniem i powrotem. Planowana kariera to plan nie do realizacji – bo to tylko bar szybkiej obsługi. Chociaż i tak łatwo nie jest. Podstawy obcego języka to rzeczywiście tylko podstawy. Nie było też czasu na zdobycie wyższych kwalifikacji. Szczęście mają ci, którym się udało i którzy nie muszą wracać do ojczyzny z takim właśnie niedosytem.

Na wyjazdy młodych ludzi można też spojrzeć z zupełnie innej perspektywy. Można to potraktować jako swoisty chrzest bojowy, przygotowanie do prawdziwego dorosłego życia. Nawet jeśli

nie uda się zwojować świata i zrobić kariery, to przecież w Polsce też były na to niewielkie, nikłe wręcz szanse. Gdy się jednak uda – jest to niemalże podwójnym sukcesem. Argumentem przemawiającym za tego typu wyjazdami jest też możliwość podszlifowania języka, obcowania z jego żywą formą. I zawsze to nowe doświadczenie. Nawet jeśli doświadczenie to oznacza pozbycie się złudzeń i ucy trzeźwego spojrzenia na rzeczywistość.

Najlepiej sytuację emigranta może przedstawić tylko on sam. W naszym lokalnym środowisku nie brakuje osób, które na tego typu wyjazd się zdecydowały. Należy do nich również Tomasz, który zgodził się odpowiedzieć na kilka pytań dotyczących jego wyjazdu.

W skali od 1 do 10, satysfakcję z wyjazdu oceniałbym na 7. Jednak uważam, że ta ocena byłaby dość rozbieżna, biorąc pod uwagę różne aspekty. Dość wysoko oceniałbym wyjazd ze względu na pracę, zarobki, ładne miejsca. Ale, jak już wspominałem, tęsknota za domem i bliskimi powoduje, że pobyt za granicą jest bardzo trudny.

Gdyby ktoś, kto bierze pod uwagę tego typu wyjazd, zapytał ciebie o zdanie, odradziłbyś mu to czy raczej zachęcałbyś go do wyjazdu?

Odradzam czy polecam? To zależy. Jeżeli ktoś zna dobrze język i ma pewność, że znajdzie tam pracę, to może próbować szczęścia. W innym przypadku – lepiej głęboko się nad tym zastanowić. Nie zachęcają również wiadomości jak ta, którą usłyszałem jakiś czas temu: w jakimś mieście w Irlandii zamordowano dwóch Polaków. Rzeczywiście jest tak, że w większych miastach ludzie nie są zbyt pozytywnie nastawieni do Polaków, istnieje sporo gangów. Inaczej jest w małych miejscowościach i na wsiach.

Jaką opinię w Irlandii mają Polacy jako naród?

Czymś, co niewątpliwie niekorzystnie wpływa na obraz Polaków, jest alkoholizm. Wielu z tych, którzy wyjechali, nie radzi sobie i liczy na to, że alkohol rozwiąże problemy. Podobny, zły wpływ na opinię o Polakach mają kobiety, w przypadku których bywa tak, że zaczynają trudnić się prostytutką. Stąd nierzadko mówi się o „eurodzieciach”. Tego typu przypadki najbardziej niekorzystnie wpływają na opinię o Polakach, których generalnie uważa się za ludzi pracowitych. Czymś, co może zaskoczyć, jest fakt, że tam czasami łatwiej jest dogadać się

z obcokrajowcem niż z rodakiem.

Kilka rad dla osób, które planują wyjazd.

Rady, jakich mógłbym udzielić komuś, kto planuje tego typu wyjazd, to przede wszystkim dobra znajomość języka. Poza tym warto mieć kogoś, kto ułatwi ten start w zupełnie nowe życie i zupełnie nową rzeczywistość. Lepiej nie ryzykować i nie wyjeżdżać w ciemno. Inne elementy są oczywiście zależne od branży, bardzo przydatne są kursy, dodatkowe umiejętności. Mile widziane cechy to szczerłość, uczciwość i oczywiście pracowitość.

Co – oprócz korzyści finansowych – daje tego typu wyjazd?

To, co człowiek zyskuje podczas takiego wyjazdu, to przede wszystkim umiejętność radzenia sobie, nawet w ekstremalnych sytuacjach. Jest to prawdziwa szkoła życia i czas, kiedy człowiek musi umieć liczyć na siebie samego. Oczywiście jest to też cenne doświadczenie, niekiedy bardzo przydatne przy podejmowaniu nowej pracy.

Niewątpliwie każdy przypadek jest inny, za każdym razem losy emigranta układają się inaczej. Nie zawsze też można przewidzieć, jaka sytuacja życiowa spotka nas właśnie tam, gdzie szukać będziemy eldorado. Nie mniej jednak najistotniejsze jest, by na całą sytuację spojrzeć z dystansem i rozważyć wszystkie za i przeciw. Tylko to może uchronić choć częściowo przed niemiłym rozczarowaniem; tylko to może zmotywować do podjęcia ważnej życiowej decyzji, która może być krokiem w kierunku spełniania marzeń.

(red.)

Kultura

WAKACJE W MCKSiR W RACIAŻU

Parafrazując tekst znanej piosenki, można powiedzieć, że „w czasie wakacji dzieci się nudzą”. Choć może się to wydawać dziwne i nieco niedorzeczne, to w rzeczywistości wiele dzieci wakacje spędza w miejscowości, w której mieszka.

Na nudę jednak nie mogły narzekać dzieci, które wzięły udział w zajęciach przygotowanych w ramach programu „Wakacje 2009 z MCKSiR” w Raciążu. Nie brakowało różnorodnych atrakcji, konkursów, zawodów oraz wycieczek.

Wakacje 2009 z MCKSiR rozpoczęły się 1 lipca dniem organizacyjnym, w czasie którego trwały zapisy. Już następnego dnia zostały zorganizowane gry i zabawy, w tym strzelanie z wiatrówki. Wśród gier i zabaw każde dziecko mogło znaleźć coś dla siebie; do wyboru były zarówno gry planszowe, jak również zręcznościowe, takie jak play station, piłkarzyki czy tenis stołowy. Kolejną atrakcją było kręcenie filmu.

W poniedziałek 6 lipca po raz pierwszy został zorganizowany Dzień Kulinarny, kiedy

Na zdjęciu: uczestnicy wycieczki do Sierpca

na stuprocentową realizację planu, dzieci bawiły się bardzo dobrze. Noc spędziły

zwycięzców: tytuł Miss Wakacji przyznano Amelce Sierocie, Wicemiss została Weronika Kujawa, natomiast Miss Publiczności została Kasia Piwowarska. Misterem Wakacji został Adaś Staniszewski, Wicemisterem zaś Krystian Kopciński. Tytuł Mistera Publiczności został przyznany Szymkowi Karwowskiemu. Wszyscy kandydaci otrzymali pamiątkowe szarfy. Nagrodami dla zwycięzców były maskotki oraz korony. Dzieci miały również możliwość wykazania się swoimi umiejętnościami wokalnymi podczas karaoke. Muzyka towarzyszyła uczestnikom wakacyjnego programu również podczas innych konkursów wzorowanych na programach telewizyjnych. W turnieju „Jaka to melodia?” zawodnicy – na wzór programu telewizyjnego – odgadywali znane i lubiane przeboje. Mistrzynią w odgadywaniu okazała się Sara Ashayer. Miejsce drugie zajęła Ania Karwowska, zaś trzecie – Kuba Morawski. Nagrodą główną był zestaw głośników. Przedostatniego dnia lipca talenty wokalne dzieci oceniane były w konkursie „Jak Dzieci Śpiewają”. Największą popularnością cieszyły się wszystkim znane utwory „Jesteś szalona”, „Pokolenie”, „Coś optymistycznego”, „Narcyz” oraz „Agnieszka”. Za najlepiej śpiewających uczestników zabawy uznano Anię Karwowską (I miejsce), Olę Wiejską, Daniela Krysiewicza oraz Dawida Gburczyka.

Zajęcia organizowane przez MCKSiR odbywały się przez cały lipiec. Uczestniczyło w nich od kilku do nawet 30 dzieci. Największym zainteresowaniem cieszyły się wycieczki oraz biwak. Nad przebiegiem zajęć czuwali opiekunowie: Katarzyna Skierkowska, Lena Jankowska, Sylwia Złowocka, Konrad Marłęga, Grzegorz Pawlak, Krzysztof Niedziałkowski. Na zakończenie wakacji z MCKSiR w Raciążu każdy uczestnik otrzyma płytę ze zdjęciami.

(red.)

na zdjęciu: dzieci podczas ogniska

to dzieci przygotowywały kanapki, frytki oraz spaghetti. Następnego dnia dzieci odwiedziły siedzibę Ochotniczej Straży Pożarnej. Dodatkową atrakcją była przejażdżka wozem strażackim. Kolejną wycieczką w ramach wakacyjnego programu była wyprawa szynobusem do Sierpca. Ogromną radość sprawił dzieciom wyjazd do Nowego Miasta, który odbył się 14 lipca. Prawdziwie letnia pogoda pozwoliła na kąpiel w zalewie. Wyjazd zakończył się grillem. Dwa następne dni upłynęły na biwaku, który miał miejsce w Sierakowie. W biwaku uczestniczyła grupa 25 dzieci. Choć upalna pogoda nie pozwoliła

w prawdziwych wojskowych namiotach, mogły też skosztować wojskowej grochówki. W czasie wakacji dzieci miały też szansę rozwijać swoje zdolności plastyczne, uczęszczając na warsztaty prowadzone przez panią Martę Sadecką. Powstałe prace można oglądać w hallu MCKSiR. Jednym z wielu wakacyjnych konkursów był konkurs na najładniejszy zamek z piasku. Wybrano również - spośród 14 kandydatek oraz 7 kandydatów - Miss oraz Mistera Wakacji. Kandydatki oraz kandydaci musieli zaprezentować się z jak najlepszej strony, a także odpowiadać na wylosowane pytania. Jury w składzie Lena Jankowska, Konrad

FOTOREPORTAŻ Z WAKACJI W MCKSiR W RACIAŻU

HISTORIA

KOLEJĄ W ŚWIAT

Linia kolejowa przechodząca przez nasze miasto ma dziś dla mieszkańców niewielkie znaczenie. Kolej nie cieszy się zainteresowaniem jako środek transportu.

Dużo ważniejszy jest transport samochodowy i autobusy. Można nimi wyruszyć z centrum miasta, nie trzeba długo iść jak na oddaloną stację kolejową. Był jednak taki czas, kiedy jednym z ważniejszych dla mieszkańców sposobów podróżowania była kolej. Samochodów nie było tak wiele jak obecnie, do autobusów trudno było się dostać, przyjeżdżały zatłoczone i duszne. Alternatywą był jedyny pewny środek transportu – pociąg. Ulica Płocka była w tym czasie jedną z ruchliwszych ulic nie tylko pod względem ruchu samochodów ale i pieszych. Codziennie przemierzały ją dziesiątki osób w drodze na stację kolejową. I nie tylko na nią – wokół stacji tętniło życie. Działo się tak przez prawie całą drugą połowę XX wieku. Kolej miała w tym czasie jeszcze jedną wielką zaletę, której nie miały autobusy – 50% zniżki dla uczniów. Dla licealistów z lat 80 - tych i początku 90 - tych połączenie kolejowe było taką szczeliną przez którą udawali się w świat.

To dzięki kolei wyjeżdżając w piątkowy wieczór z Raciąży już w sobotni poranek można było podziwiać promienie wschodzącego słońca odbijające się na Giewoncie. W Zakopanem spędzić I w niedzielę wieczorem już być z powrotem w Raciąży. Wszystko to za bardzo niewielkie pieniądze. Niektórzy wracali dopiero

w poniedziałek rano, udając się prosto do szkoły i zasypiając na szkolnej ławce po całonocnej podróży. Nie tylko do Zakopanego zawoziła ówczesną młodzież kolej. Młodzi ludzie wyjeżdżali do Częstochowy, Torunia, Warszawy, Białegostoku, Gdańska, Poznania i gdzie ich jeszcze oczy poniosły a pociągi zawiozły. No i oczywiście latem do Brodnicy - nad Sośno, Bachotek, Zbiczno, Partęczyny czy Ciche. Tam zawsze, szczególnie w Zbicznie można było spotkać Raciążaków. Huk zbliżającego się parowozu ciągnącego piętrowe wagony oraz głos w megafonach, że "na tor 1 przy peronie 2 wjeżdża pociąg osobowy z Nasielska do Sierpca" zapowiadał przygodę. Przygodę, która zaczynała się już w pociągu. Szczególnie pociągiem do Brodnicy ciągnęło mnóstwo ciekawych ludzi. A kiedy w wakacje - jak zwykle - miał grać Dżem, do tego pociągu prawie nie można było wsiąść. Obłączenie przeżywał też wieczorny, niedzielny pociąg do Nasielska. Dziesiątki osób oczekiwało na niego około 19 udając się do Warszawy. Była to tzw. mijanka – pociąg do Nasielska oczekiwał na pociąg z Sierpca (lub odwrotnie), aby zwolnił się jedyny tor i można było kontynuować jazdę.

Sam budynek stacji, park i perony były perełkami - zawsze czyste, zadbane, wyremontowane. Rabatki kwiatów. Podczas budowy linii kolejowej zastosowano różne typy budownictwa. Zarówno „ pruskiego muru” jak na stacji Wkra, jak i (w większości)

typ neobarokowy. Budynki dworcowe z Płońska czy Sierpca do złudzenia przypominają dworki szlacheckie. Również stacja w Raciąży ma bardzo interesujący wygląd. Linia dzięki temu uzyskuje niepowtarzalny charakter, którego mimo swego piękna nie posiadają linie wybudowane w czasach zaboru pruskiego. Raciąska stacja robiła wrażenie nie tylko na miejscowych. Zachwycała także reżysera filmu "O rany nic się nie stało", który dwukrotnie przyjeżdżał kręcić tutaj swój film. Cała ekipa filmowa zjawiała się na stacji kolejowej zatrudniając mnóstwo Raciążaków. Nasza stacja grała rolę stacji w miasteczku Plichowo. Oglądając ten film, znajdziecie w nim mnóstwo swoich znajomych oraz członków rodzin jako statystów.

Linia Nasielsk - Sierpc przechodząca przez Raciąż to 88 kilometrowy fragment linii nr 27 Nasielsk -Toruń Wschodni. Linia została wybudowana w połowie lat 20, z tego okresu pochodzą wszystkie zabudowania przytorowe. Prowizorycznie linię otwarto w listopadzie 1924 roku, natomiast 19 października 1925 wszelkie prace zostały ostatecznie zakończone. Linia została wybudowana jako jednotorowa. Były plany dobudowania drugiego toru, aby linia była skrótem na Pomorze. Jednak drugiego toru nigdy nie wybudowano a linia pozostała do tej pory nie zelektryfikowana. Linie węzła Sierpeckiego w latach II wojny światowej

były dość intensywnie użytkowane, a to między innymi z powodu omijania dużych aglomeracji, gdzie dość sprawnie działały grupy podziemia, mogące wysadzać transporty kolejowe. Dlatego też Niemcy starali się omijać magistrale. To z tego okresu pochodzi okazała ceglana szopa Sierpeka-czołowa, czterotorowa, niedokończona przez Niemców, ukończona ostatecznie na podstawie projektów z lat wojny dopiero w latach 50tych.

Okres PRL-u to dość dobry okres w historii tej linii. Dobudowano w tym czasie parę przystanków na węźle sierpeckim. Linia przebiegająca przez Raciąż była traktowana wtedy (w latach 60 i 70 tych) na równi z innymi liniami. Przez Raciąż jechały pociągi Warszawa-Kołobrzeg oraz Warszawa - Koszalin. Spowodowane było to m.in. tym, że odcinki takie jak Kutno - Toruń, czy Nasielsk- Malbork nie były zelektryfikowane. Dlatego też nie było istotne która linią dane pociągi pojadą. Niestety, po okresie elektryfikacji w latach osiemdziesiątych linii z Kutna i Nasielska, linie przebiegające przez Sierpc stały się drugorzędne. Linie wychodzące z Sierpca, w tym odcinek Nasielsk-Sierpc, obsługiwała zazwyczaj lokomotywnia sierpecka. Po wojnie stacjonowały tam m.in. parowozy Ty2, Tr203, czy też Ok1. Składy pasażerskie składały się początkowo z boczników i dwuosioowych bonanz. Na początku lat 70 zastąpiły je kultowe już składy piętrowe. Linie przechodzące przez Sierpc obsługiwały także maszyny toruńskie, nasielskie, sporadycznie łódzkie oraz dość długo warszawskie. Węzeł Sierpecki stał się jedną z ostatnich enklaw pary w Polsce z parowozami 0149 i składami Bhp. Linie w okresie PRL-u były dość dobrze utrzymane, na trasie Nasielsk-Sierpc dopuszczalna prędkość wynosiła 80 km/h. Stacje ogólnie zadbane, wszelkie urządzenia czynne. Liczba par pociągów na liniach węzła oscylowała w granicach 7-11 par na dobę. Do końca lat 80 przez Sierpc kursowały pociągi na Pomorze Zachodnie i Mazury.

Linia kolejowa przechodząca przez Raciąż stała się dla wielu miłośników kolei miejscem kultowym. W Sierpcu dokończyła żywota wiele kolejowych "zabytków". To tutaj można było spotkać aż do 1991-1992 roku pociągi w składzie parowóz 0149+ 4Bhp. To właśnie linią Nasielsk - Sierpc - Toruń swego czasu (1989 rok) jeździła "najdłuższa" para pociągów parowych w Polsce - 170 km w jedną stronę. Do końca 1988 roku Sierpc był prawdziwą enklawą parową, bowiem szopa nie posiadała na stanie ani jednego Diesla, i ruch na wszystkich 4 szlakach praktycznie w 99% opierał się na parowozach. Była to jedyna taka szopa na Mazowszu. Ostatni parowy pociąg odjechał z Nasielska

d o
S i e p r c a

12.04.1992 roku, kiedy to zagraniczni hobbisci wnieśli opłatę za uruchomienie parowozu, i grzejąca od kilku miesięcy szopę Oelka numer 50 mogła jeszcze raz przeciąć swym świstem niebo na północnym Mazowszu. Może dzięki temu los okazał się dla niej łaskawy i dlatego też stoi zadbane jako pomnik na nieczynnej obrotnicy w Toruniu. Do 2000 roku w kilku miejscach na linii można było wciąż kupić słynne bilety kartonikowe.

Okres III RP to niestety najgorszy okres w dziejach tej linii, postępująca degradacja, i zaniedbania w infrastrukturze doprowadziły do obniżenia prędkości szlakowej z 80 do 50 km/h w połowie lat 90. Znikły słupy telegraficzne, mijanki polikwidowano, pozamykano kolejno kasy. Zmniejszono ilość pociągów na wszystkich liniach węzła Sierpeckiego, w 1995 zamknięto dla ruchu pasażerskiego linię do Płocka, a w 2000 linię do Brodnicy. Nie ominęło to linii Nasielsk Sierpc. Początkowo z 9 par zrobiło się 7, potem po zamknięciu linii do Brodnicy 5 par. Linia przetrwała z pięcioma parami pociągów najgorszy okres masowego zamykania linii z lat 1999-2002. Niestety, coraz gorszy rozkład nie odpowiadający potrzebom ludności wydał wyrok na tę linię. Mimo protestów związków zawodowych, i pism w sprawie zmiany rozkładu, który wszedł od 2003 roku, nic się nie zmieniło.

Już w połowie lat 90 próbowano zamknąć linię. Zawieszono ruch pociągów i wprowadzono komunikację autobusową. Wtedy jednak PKP się ośmieszyło, bowiem ludzie nie mogli się zabrać do kilku podstawionych autobusów. Następnego dnia przywrócono ruch pociągów. Jednak rozkład był tak konstruowany, iż ciężko było korzystać z usług kolei mieszkańcom okolicznych miejscowości. W dniu 1 czerwca 2004 roku nadeszła o najgorsze: zawieszono przewozy pasażerskie, ziścił się najczarniejszy scenariusz spowodowany rozkładem. Jednak mieszkańcom okolicy źle się żyło bez kolei, do walki o linię włączyli się licznie kolejarze, oraz miłośnicy kolei z Mazowsza, nagłaśniający za wszelkimi

sposo-
bami problem linii. Także samorządy lokalne włączyły się do walki o pociągi. Dlatego też Koleje Mazowieckie uruchomiły w końcu szynobusy na trasie Sierpc - Nasielsk. W dniu 1 czerwca 2006 roku dokładnie po dwóch latach od zniknięcia z linii ostatnich trzech par pociągów pasażerskich, na linię wróciło życie. Ruch pasażerski przejęła spółka Koleje Mazowieckie, a obsługę taborową zapewniają na linii używane autobusy szynowe serii VT627. Linię i przystanki starannie przygotowano, udroźniono szlak w miejscu nieużywanym, wykoszono z zarośli perony, wyremontowano i odmalowano wiaty i tablice. Stacje i przystanki znów ożyły! Wprowadzono w ruch pięć par pociągów. Jednocześnie na linię wróciły zlikwidowane kilka miesięcy wcześniej pociągi towarowe prywatnych przewoźników.

W ostatnim czasie wyremontowano budynek stacji kolejowej w Raciążu. Nie ma już chyba jednak szansy, aby linia kolejowa odgrywała tak wielką rolę, jak niegdyś. Warto jednak przypominać, że właśnie kiedyś było inaczej. Być może ktoś zechce szynobusem pojechać do Sierpca, obejrzeć co zostało ze stacji kolejowych - jak wyglądają obecnie. Pojechać do skansenu w Sierpcu i wrócić do Raciąża. To dobra propozycja na nadchodzącą wiosnę i lato. Nie usłyszymy już świstu parowozu przecinającego powietrze, ale możemy popatrzeć na świat z innej perspektywy - zobaczyć okolicę z daleka od dróg i nieco już zapomniany świat kolei.

***

Bardzo dziękuję panu Krzysztofowi "SP45-166" Koryckiemu za zgodę na skorzystanie z jego tekstu o historii linii kolejowej Nasielsk Sierpc opublikowanego na Nieoficjalnym Forum Kolei Mazowieckich www.kmforum.boo.pl.

Mariusz Godlewski

HISTORIA

Krzysztof Kamil Baczyński
Elegia o ... [chłopcu polskim]

*Oddzielili cię, syneczku, od snów, co jak motyl drżą,
haftowali ci, syneczku, smutne oczy rudą krwią,
malowali krajobrazy w żółte ściegi pożóg,
wyszywali wisielcami drzew płynące morze.
Wyuczili cię, syneczku, ziemi twej na pamięć,
gdyś jej ścieżki powycinał żelaznymi łzami.
Odkowali cię w ciemności, odkarmili bochnem trwóg,
przemierzyłeś po omacku najwstydlwsze z ludzkich dróg.
I wyszedłeś, jasny synku, z czarną bronią w noc,
i poczułeś, jak się jeży w dźwięku minut - zło.
Zanim padłeś, jeszcze ziemię przeżegnałeś ręką.
Czy to była kula, synku, czy to serce pękło?*

„Powstanie Warszawskie rozpoczyna się 1 sierpnia 1944 o godzinie 17.00. Bezpośrednie dowództwo nad oddziałami Okręgu Warszawskiego AK sprawuje płk dypl. Antoni Chruściel „Monter”. W pierwszych dniach walk Powstańcy opanowują Śródmieście, Stare Miasto, Wolę, Powiśle, gdzie zdobywają elektrownię, a także część Ochoty, Mokotowa i Żoliborza...”

Tak rozpoczyna się zryw mieszkańców stolicy, który miał trwać zaledwie kilka dni, a który przerodził się w 63 dni walk – walk o Warszawę, ojczyznę, honor.

Oddziały powstańcze liczyły ok. 20 tysięcy ludzi (do końca walk przewinęło się przez ich szeregi ok. 50 tysięcy żołnierzy), ale w chwili wybuchu powstania tylko 5 tysięcy miało broń i niewielkie zapasy amunicji. W pierwszych dniach powstania mieszkańców Warszawy ogarnął entuzjazm – po raz pierwszy od pięciu lat załopotają biało - czerwone flagi, ożyło radio powstańcze, drukowano gazety. Z te przejawy polskości i oporu zarazem trzeba było jednak słono zapłacić. Niemcy spotęgowali siłę nalotów, ostrzeliwali miasto z ciężkich dział. Nie działała elektrownia, zdobycie pitnej wody graniczyło z cudem, brakowało żywności i lekarstw. Jednak walczącym nie brakowało uporu i chęci zamianifestowania swojej woli walki z okupantem. Tak uparta obrona trwała dwa miesiące. Ulice stolicy zamieniały się w cmentarze, w ruiny zamieniało się dziedzictwo kulturowe miasta. Polska stała się uboższa o wielu artystów. Powstanie skapitulowało 2 października 1944. Około dwustu tysięcy ludzi zginęło, miasto zostało obrócone w perzynę.

Oczywiste i poniekąd naturalne jest to, że niewiele osób pamięta liczby, dowódców, rodzaje zbrojeń... Dla wielu ten etap historii zamyka się w suchych danych, datach trudnych do skojarzenia z faktami. Warto się jednak zastanowić, jak ma się kwestia pamięci o samym wydarzeniu, jakim było Powstanie Warszawskie. Warto rozważyć, na ile wiedza o tym wielkim zrywie II wojny światowej zakorzeniła się w świadomości Polaków, zwłaszcza ludzi młodych.

Miłym zaskoczeniem dla wielu osób może być grupa młodych ludzi, którzy na pytanie o 1 sierpnia 1944 roku bez wahania odpowiadają, iż jest to data wybuchu Powstania Warszawskiego. Część z nich mówi o zwiedzaniu muzeum Powstania, które pozwoliło im spojrzeć na to wydarzenie z zupełnie innej perspektywy – perspektywy interesującej, niekiedy silnie emocjonalnej. Dzięki temu

SIERPIEŃ 1944

Pamiętamy?

wiedza o Powstaniu Warszawskim nie zamyka się w datach, dzięki temu rozumieją, że ta mobilizacja do walki miała inny wymiar, zdecydowanie ważniejszy niż militarny. Za to, co bezcenne, ludzie płacili najwyższą cenę. To właśnie wtedy powstawały najdoskonalsze definicje takich słów jak wolność, honor, miłość - definicje pisane życiem i śmiercią. Dla upamiętnienia tych niezwykle ważnych dni i uczczenia tych, którzy o wolność stolicy i wolność ojczyzny walczyli powstała również płyta zespołu Lao Che z aranżacjami muzycznymi wierszy napisanymi podczas wojny. Między innymi te utwory zostały wykorzystane przez młodych ludzi, którzy w październiku ubiegłego roku przygotowali program „Wolność – Kocham i Rozumiem” upamiętniający Powstanie Warszawskie. Był to swoisty dowód pamięci o tych, którzy ponad 60 lat temu walczyli o to, by dziś Polacy byli narodem wolnym. A przede wszystkim było to dowodem na to, że wydarzenia te nie odeszły w niepamięć i że wciąż są i będą ludzie, którzy swoją wdzięczność będą potrafili wyrazić.

Mimo różnych ocen tego zrywu, w pamięci Polaków wydarzenie to zapisało się jako dowód prawdziwego patriotyzmu. Wyraz pamięci to choćby uczczenie minutą ciszy rocznicy Godziny „W”. Wyraz pamięci to znajomość wojennej poezji, piosenki. Wyraz pamięci to wdzięczność i szacunek dla tych, którzy gotowi byli na to największe poświęcenie. Bo tylko szacunek do przeszłości może ukształtować naród.
(red.)

*Serdeczne podziękowanie Rodzinie, Przyjaciółom,
Znajomym i wszystkim, którzy uczestniczyli lub pragnęli
uczestniczyć w ostatniej drodze*

Śp. Anny Obrębskiej

*Z całego serca dziękuje
Piotr Obrębski z rodziną*

Panu

Piotrowi Obrębskiemu

serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składa

Zarząd Klubu, trenerzy
oraz zawodnicy LKS Błękitni Raciąż

KALENDARIUM

1 września 1863 – utworzenie organizacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.
1 września 1939 – Niemcy hitlerowskie napadają na Polskę, rozpoczyna się druga wojna światowa; początek obrony Poczty Polskiej w Gdańsku, zaatakowanej przez oddziały hitlerowskie. Po zaciętej walce pracownicy poczty poddali się, gdy Niemcy podpalili budynek. Zginęło 12 osób, 38 rozstrzelano, a 23 zginęły w obozach koncentracyjnych. Prochy poległych, odkryte w sierpniu 1991 roku ekshumowano i złożono na cmentarzu w Gdańsku 5 kwietnia 1992 roku.
1 września 1957 – urodziła się Gloria Estefan, piosenkarka kubańska. Naprawdę nazywa się Gloria Fajardo i jest wokalistką kompozytorką, a także autorką tekstów. Zaczynała w grupie Miami Sound Machine, a od 1988 nagrywa solo.
2 września 1621 - Zwycięska bitwa polskiego rycerstwa pod dowództwem hetmana Karola Chodkiewicza z Turkami pod Chocimem.
4 września 1809 – urodził się Juliusz Słowacki, poeta, dramatopisarz. We wczesnej twórczości naśladował Byrona, Szekspira i Mickiewicza. W powstaniu listopadowym był jednym z najważniejszych pisarzy politycznych, autorem popularnej „Ody do wolności”. W dramatach stworzonych po powstaniu: „Kordian”, „Balladyna”, „Lilla Weneda”, skrytykował formę polskiego dramatu romantycznego. Był też nowatorem w zakresie środków artystycznych w liryce.
5 września 1910 – Maria Curie demonstruje rad.
6 września 1980 - Stanisław Kania został powołany na stanowisko I Sekretarza Komitetu

Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na miejsce Edwarda Gierka. Decyzję podjęto na VI Plenum KC PZPR.
8 września 1946 – urodził się Krzysztof Krawczyk.
9 września 1957 – w Stanach Zjednoczonych podjęto ustawę o prawach obywatelskich dla Murzynów.
11 września 1954 - Pierwszy pociąg elektryczny przejechał trasę Warszawa-Łódź.
13 września 1984 – urodził się Julian Tuwim, poeta i satyryk, autor książek dla dzieci i młodzieży, związany z warszawskim środowiskiem literackim. Był współtwórcą kawiarni poetów „Pod Pikadorem”. Od 1920 czołowy poeta grupy poetyckiej „Skamander”, stał się współtwórcą i kierownikiem literackim warszawskich kabaretów „Czarny Kot”, „Miraż”, „Qui pro Quo”, „Banda”, „Cyganeria”. W latach II wojny światowej przebywał na emigracji, w 1946 wrócił do Warszawy. Zmarł 27 grudnia 1953.
15 września 1975 - Ukazał się album "Wish You Were Here" formacji Pink Floyd.
16 września 1908 - Z połączenia dwóch amerykańskich firm produkujących samochody Buicka i Oldsmobile'a powstał gigant General Motors, do dziś największy spośród wszystkich koncernów samochodowych.
18 września 1981 - we Francji zniesiono karę śmierci.
20 września 1976 - Rada Europejska podjęła decyzję o Parlamencie Europejskim, wybieranym przez obywateli państw członkowskich w bezpośrednich wyborach powszechnych (wesła w życie 1 lipca 1978).
21 września 1792 – obalenie monarchii we Francji.
23 września 1930 – urodził się Ray Charles, wokalista, pianista, organista, kompozytor, autor tekstów i producent nagrań. W wieku sześciu lat stracił wzrok. Sławę zdobył jako gwiazda rhythm and bluesa, gospel i jazzu.
24 września 1821 – urodził się Cyprian Kamil Norwid, poeta, dramatopisarz, malarz i rzeźbiarz. Tablica pamiątkowa poświęcona pamięci Norwida znajduje się na domu, w którym mieszkał na warszawskim Lesznie.
25 września 1953 - Prymas Stefan Wyszyński został aresztowany. Bezpośrednią przyczyną aresztowania była jego wypowiedź, będąca reakcją na aresztowanie biskupa Czesława Kaczmarka. Prymas

powiedział wówczas, że „Kościół będzie wiecznie żądał prawdy i wolności. Może dlatego Kościół ma tylu wrogów, bo chrześcijaństwo zawsze wzywało do oporu...”. Prymas Wyszyński został zwolniony z miejsca odosobnienia 26 października 1956.
27 września 1939 - W Warszawie utworzono Szare Szeregi, konspiracyjną wersję Związku Harcerstwa Polskiego w czasie II wojny światowej. Prowadziły one tzw. Mały Sabotaż „Wawer”. Grupy Szturmowe działały jako oddziały Kierownictwa Dywersji AK i przeprowadziły w Warszawie szereg akcji bojowych między innymi pod Arsenalem, zamach na komendanta „Pawiaka” Burckla oraz generała SS i policji Kutschere. Z członków Szarych Szeregów utworzono bataliony „Parasol” i „Zośka”, bohatersko walczące w powstaniu warszawskim.
28 września 1939 - Związek Radziecki i Niemcy podpisały w Moskwie porozumienie dotyczące podziału Polski. Dokonano w nim korekty granic ustalonych w tajnym protokole paktu Ribbentrop-Mołotow z 23 sierpnia 1939. Nowa granica pomiędzy terenami przyłączonymi do Związku Radzieckiego a Generalnym Gubernatorstwem przebiegała wzdłuż linii Bugu i Sanu.
29 września 1986 - Solidarność wznowiła jawną działalność. Lech Wałęsa powołał kierownictwo Tymczasowej Rady NSZZ „Solidarność”. Ówczesny rzecznik rządu Jerzy Urban ostrzegł, że „reaktywowanie takich związków jak <<Solidarność>>, KPN, czy Wolność i Pokój jest nielegalne, jednak nie pójdą za tym sankcje karne”.
30 września 1700 – urodził się Stanisław Konarski, pijar, pedagog, reformator szkolnictwa, pisarz polityczny, autor pracy „O skutecznym rad sposobie”.

(red.)

**JUŻ 10 PAŹDZIERNIKA KONCERT ZESPOŁU THE BILL
W MCKSiR W RACIAŻU
SUPPORT - ZESPÓŁ FORT BS
WSZELKIE INFORMACJE DOTYCZĄCE KONCERTU MOŻNA
UZYSKAĆ W SEKRETARIACIE MCKSiR tel. (0-23) 679-10-78
BILETY NA KONCERT W SPRZEDAŻY OD 22.09.2009r**

UWAGA!

Rada Programowa PULSU RACIAŻA ogłasza konkurs na najciekawszy artykuł dotyczący Raciąża (felieton, reportaż, wywiad etc.). Coś Cię zaintrygowało? Zainteresowało? Znasz inną stronę Raciąża? Napisz o tym! Tematyka dowolna. Dla autorów najlepszych artykułów przewidziane są atrakcyjne nagrody rzeczowe. Zwycięzca konkursu ma szansę na rozpoczęcie pracy jako redaktor PULSU.

Artykuły należy dostarczyć do 20 września 2009 r. do sekretariatu MCKSiR z dopiskiem „Konkurs – Puls Raciąża” lub na adres e-mailowy: puls_raciaza@onet.eu.

Gorąco zachęcamy!

SPORT

NOWY SEZON „BŁĘKITNYCH” RACIAŻ

Błękitni Raciąż rozpoczęli nowy sezon. Oby był lepszy niż miniony, gdzie raciążanie do końca walczyli o utrzymanie w Lidze Okręgowej.

W przerwie letniej doszło do dużych zmian w kadrze naszej drużyny. Odeszło pięciu zawodników: Piotr Jakubowski i Paweł Szpojankowski do Kryształu Głinojeck, a także trzech piłkarzy spoza Raciąża – Łukasz Ferski, Piotr Klękowicz i Andrzej Mielczarek. W ich miejsce pozyskano nowych piłkarzy. Braci Marcina i Sławomira Gajewskich pozyskano ze Skry Drobin, Michała Słomkowskiego z Nadnarwianki Pułtusk, z Ciechanowa Mateusza Zawadzkiego. Treningi wznowił Robert Karwowski, który ostatnio występował w Orłętach Baboszewo. Do kadry seniorów włączono również wyróżniających się zawodników z drużyny juniorów.

Tak zmieniona kadra zainauguowała rozgrywki 15 sierpnia meczem z MKS II Mława. Niestety, start był nieudany, gdyż Błękitni przegrali 1:2.

Honorowe trafienie dla naszego klubu zaliczył Robert Karwowski.

Po faltarście z ekipą z Mławy przyszło Błękitnym dwukrotnie zmierzyć się z Tęczą Ojrzeń – raz w ramach rozgrywek o Puchar Polski, a za trzy dni w meczu ligowym. W obu tych meczach górą byli raciążanie, dwukrotnie wygraliśmy 4:1. W meczu pucharowym gole dla Błękitnych zdobyli Damian Kujawski, Kamil Szelągiewicz, Mariusz Nawrocki i Piotr Nowicki, natomiast w meczu ligowym dwukrotnie bramkarza Tęczy pokonał Kujawski, raz Eryk Olszewski, a ostatnia bramka była samobójcza.

Po dwumeczu z Tęczą Ojrzeń apetyty w naszym zespole wzrosły. Spodziewano się, że kolejny ligowy rywal, KS CK Troszyn, zostanie w Raciążu pokonany. Okazało się, że rywal postawił bardzo trudne warunki i mecz zakończył się bezbramkowym remisem.

W 4 kolejce Błękitni udali się do Kuczborka na mecz z Borutą. Spotkanie to było bardzo emocjonujące. Jako pierwsi gola zdobyli już w 6 minucie gospodarze, ale szybko do wyrównania doprowadził Damian Kujawski. Do przerwy prowadziliśmy 2:1 po trafieniu Roberta Karwowskiego. W drugiej połowie dużą przewagę uzyskali gospodarze, ale przez dłuższy okres gry mieliśmy sporo szczęścia. Dwukrotnie ratowała nas poprzeczka, raz słupek. Na 6 minut przed końcem meczu wciąż prowadziliśmy, a jednak nie udało się wywieźć z Kuczborka choćby punkty. W 84 i 94 minucie straciliśmy dwa gole i ponieśliśmy pierwszą wyjazdową porażkę w tych rozgrywkach.

2 września Błękitni rywalizowali w drugiej rundzie Pucharu Polski z drużyną A-klasową – Konopianką Konopki. Trener Brakowiecki dał odpocząć aż 8 zawodnikom z podstawowego składu z meczu z Borutą. Na boisku zobaczyliśmy piłkarzy walczących o miejsce w wyjściowym składzie. Niestety, dublerzy nie stanęli na wysokości zadania i odpadli z rozgrywek. Do przerwy Błękitni prowadzili 2:1 po golach Sławomira Gajewskiego i samobójczym trafieniu po akcji Mateusza Zawadzkiego. Druga połowa była bardzo zła w naszym wykonaniu. Konopianka zdobyła 3 bramki i mecz zakończył się naszą porażką 2:4.

Dzięki dofinansowaniu z "Programu rozwoju obszarów wiejskich" w drugim tygodniu września rusza remont stadionu przy ulicy Sportowej. Odbył się już przetarg, został wybrany wykonawca, z którym podpisano umowę. Na ten cel z ww programu udało się pozyskać 500 tys. zł. Miasto Raciąż ze swego budżetu dołoży około 200 tys. zł. Dzięki tym pieniądзом powstanie nowa murawa (trawa z rolek), system nawadniania, boisko boczne, nowe oświetlenie, bieżnia 120-to metrowa. Zbudowane zostanie również nowe ogrodzenia dookoła całego obiektu. Długość trwania prac szacuje się

na zdjęciu: Kadra LKS Błękitni Raciąż w sezonie 2009/2010.

TABELA LIGI OKRĘGOWEJ

	PUNKTY
1. Iskra Krasne	12
2. Korona Ostrołęka	12
3. Korona Szydłowo	12
4. Makowianka Maków Mazowiecka	7
5. Tęcza Łyse	6
6. MKS II Mława	6
7. KS CK Troszyn	5
8. Boruta Kuczbork	5
9. Sokół Grudusk	5
10. Błękitni Raciąż	4
11. Wieczfnianka Wieczfnia	4
12. Ostrovia Ostrów Maz.	4
13. Wkra Biezuń	3
14. Sona Nowe Miasto	3
15. Mazowsze Jednorozec	3
16. Wkra Biezuń	0

Tabela ligi okręgowej po czterech kolejkach rozgrywek.

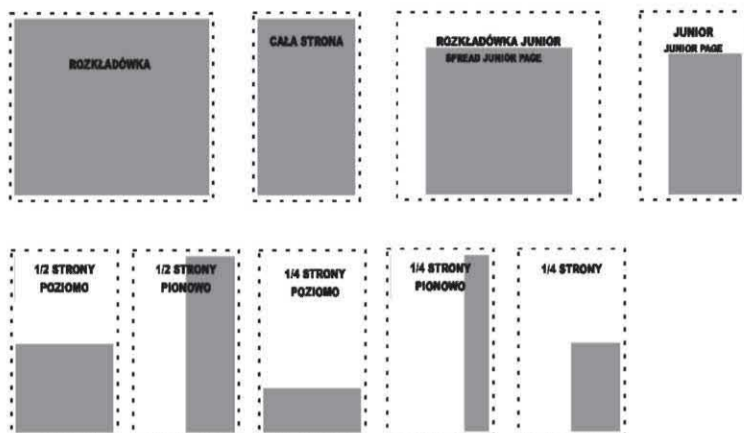
na około 2 miesiące. W związku z trwającym remontem Błękitni będą zmuszeni rozgrywać swe mecze poza Raciążem. Działacze klubu czynią starania, aby wszystkie mecze do końca rundy rozgrywać na boiskach rywali w charakterze gości. Jeśli będą z tym jakieś problemy, na mecze będzie wynajmowane boisko w którejś z pobliskich miejscowości.

Więcej o Błękitnych przeczytasz na stronie www.blekitniraciaz.eu
Andrzej Staniszewski

ZAMIEŚĆ SWOJĄ REKLAMĘ W PULSIE RACIAŻA !

Formaty reklam

Cennik reklam

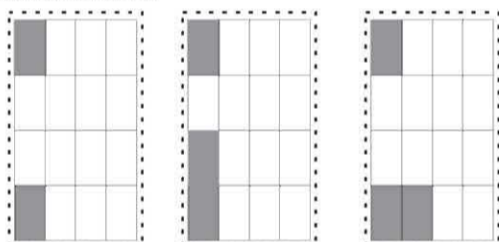
II okładka	300,00 PLN
III okładka.....	250,00 PLN
IV okładka.....	350,00 PLN
1/1 strony.....	200,00 PLN
junior page.....	130,00 PLN
1/2 strony.....	110,00 PLN
1/4 strony.....	55,00 PLN
Rozkładówka.....	500,00 PLN
Rozkładówka junior page.....	450,00 PLN
Rozkładówka 1/2 strony.....	280,00 PLN

Zniżki

Za wielokrotność emisji	
2-4.....	15%
5-8.....	20%
9-12.....	25%

Dopłaty

Za wybór miejsca.....	15%
Artykuł sponsorowany.....	10%
Niestandardowy rozmiar.....	10%

MODUŁY

Cena 1 modułu.....	15,00 PLN
Cena 2 modułów.....	28,00 PLN

PODZIĘKOWANIE

Miejsko - Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi w Raciążu
Sklada serdeczne podziękowania osobom, które pomogły
w zorganizowaniu wycieczki do Grunwaldu, a w szczególności:
Panu Burmistrzowi Miasta Raciąż - Januszowi Sadowskiemu,
Pani Wiesławie Czerińskiej,
Pani Jadwidze Wiejskiej,
ZPM ULMAR
Hurtowni "Jurtad" - Panu Jerzemu Saniukowi,
Panu Pawłowi Chrzanowskiemu

**KRONIKA
POLICYJNA**

- 3.07. – w godzinach wieczornych w Raciążu zatrzymano nietrzeźwego rowerzystę, mieszkańca gminy Raciąż.
- 3/4.07. – w miejscowości Kraszewo-Gaczuły nieznanymi sprawcami podczas snu ofiar dokonali włamania do budynku mieszkalnego, skąd zabrali ok. 15 butelek alkoholu o łącznej wartości ok. 1500 zł.
- 4.07. – w miejscowości Szczepkowo mieszkaniec Krajkowa został pobity przez mieszkańca Sierpca oraz mieszkańca Szczepkowa, sprawców zatrzymano.
- 4.07. – w godzinach wieczornych na drodze w relacji Unieck – Jeżewo Wesel mieszkaniec Uniecka dokonał uszkodzenia ciała mieszkańca gminy Biezuń.
- 10.07. – w godzinach popołudniowych w Gralewie nieznanymi sprawcami wykorzystali nieobecność domowników i dostali się do budynku mieszkalnego, skąd zabrali złotą biżuterię, telefon komórkowy oraz pieniądze, wartość łupu to ok. 1500 zł.
- 14/15.07. – w Raciążu z terenu budowy skradziono zagęszczarkę o wartości ok. 30 000 zł.
- 16.07. – w godzinach popołudniowych w miejscowości Bielany zatrzymano nietrzeźwego kierowcę, mieszkańca tejże miejscowości.
- 17.07. – w godzinach nocnych w Raciążu, przy ulicy Konarskiego, uszkodzono samochód na szkodę mieszkańca Raciąża na kwotę ok. 2000 zł.
- 18.07. – w godzinach nocnych w Raciążu funkcjonariusze KP Raciąż podczas kontroli drogowej udaremnili próbę przemycenia marihuany; kierowca samochodu został zatrzymany.
- 21.07. – w godzinach rannych w miejscowości Kraszewo-Falki nieznanymi sprawcami zabrali w celu przywłaszczenia rower górski o wartości ok. 300 zł. Sprawcę ustalono.
- 24-27.07. – z terenu budowy obwodnicy skradziono dwa akumulatory o wartości ok. 900 zł.
- 25/26.07. – w miejscowości Dobrska-Włosciany nieznanymi sprawcami dokonali kradzieży owijarki do balotów o wartości ok. 8000 zł.
- 26.07. – w godzinach popołudniowych w miejscowości Druhowo miał miejsce wypadek drogowy, podczas którego rowerzysta (mieszkaniec gm. Zawidz) doznał obrażeń ciała. Prawdopodobnie kierujący rowerem był pod wpływem alkoholu.
- 5.08. – w godzinach nocnych w miejscowości Krajkowo zaistniał pożar budynku mieszkalnego, powodując szkody na kwotę ok. 20 000 zł.
- 7.08. – w godzinach wieczornych na drodze w relacji Szapsk - Gralewo zatrzymano nietrzeźwego kombajnistę.
- 9.08. – w godzinach nocnych w miejscowości Pólka-Raciąż zatrzymano nietrzeźwego kierowcę, mieszkańca gminy Raciąż.
- 12.08. – w godzinach wieczornych w Raciążu miał miejsce rozbój na osobę mieszkańca gminy Raciąż, któremu sprawcy skradli pieniądze i kartę bankomatową.

DZIELNICOWI W GMINIE RACIAŻ

Raciąż – p. Bogdan Kalman
W kierunku Gralewa – p. Daniel Matuszyński
W kierunku Uniecka, Koziębród – p. Piotr Stefański

APEL

Komenda Policji w Raciążu apeluje o zwiększoną czujność podczas urlopów oraz prac polowych. Bardzo ważne w okresie tych prac jest zapewnienie odpowiedniego zabezpieczenia dla budynków. Niezwykle istotna jest również tzw. pomoc sąsiedzka, dzięki której można uniknąć włamań i kradzieży pod nieobecność domowników. Pamiętajmy, że wakacje mogą być okresem zniw również dla włamywaczy i złodziei, którzy raczej w okresie wakacyjnych wyjazdów nie biorą urlopu.

JESIENNA PROMOCJA

KLEJ PROFIT do styropianu

13,00 zł,

KLEJ PROFIT do zatapiania siatki

19,00 zł,

STYROPIAN EPS 70 fasadowy

106,00 zł/m³

STYROPIAN EPS 100 posadzkowy

145,00 zł/m³

FARBA EMULSYJNA Ekoprofit 10l

30,00 zł,

WYKŁADZINA PCV4m

75,00 zł/MB

SKLEP OFERUJE:

FARBY, KLEJE, ZAPRAWY, GIPSY, PŁYTY GK PROFILE DO SUCHEJ ZABUDOWY, STYROPIAN, WĘLNA MINERALNA, AKCESORIA MALARSKIE, ELEKTRONARZĘDZIA, WYKŁADZINY PCV

ZAPRASZAMY CODZIENNIE

od 07.00 do 17.00

Sobota od 07.00 do 13.00

**Sklep Remontowo - Budowlany ul. Piłsudskiego 2, 09-140 Raciąż
tel/fax 023-679-19-00, tel. kom. 691556284**